

KALMETU PÕHIKOOLI
ARENGUKAVA
2021–2026

I. Üldinfo

1. Arengukava lähtub järgmistest dokumentidest: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, Põhikooli riiklik õppekava, Viljandi valla hariduse arengukava 2019-2025, Eesti elukestva õppe strateegia 2014-2020, HTM-i visioonidokument „Tark ja tegus Eesti 2035“, kooli sisehindamise kokkuvõtted. Arengukava loodi õpilaste, kollektiivi ja lapsevanemate intervjuude ning seminaride põhjal, mida juhtis välisekspert Helina Kibar.
2. Arengukavas määratletakse pikaajalised eesmärgid ja tegevused, millest lähtutakse kooli igapäevases tegevuses. Eesmärgid on aluseks tegevuskava ja tööplaanide väljatöötamisel.
3. 1870. aastal asutatud Kalmetu Põhikoolis (edaspidi kool) hoolitseb 32 liikmeline personal (sh 16 õpetajat) 115 õpilasele õppimiseks ja arenguks tingimuste loomise eest. Kalmetu kool on kogukonnakool, mille arengusse kaasatakse kooli vilistlasi, kohalikke kultuuriasutusi ja elanikke.
4. Stabiilse õpilasarvuga kool paikneb strateegiliselt heas asukohas Tartu maantee ääres, mis tagab sujuva transpordihenduse nii Viljandi kui Tartu poole jäävatele peredele. Kooli hallata on 4 hoonet: koolimaja koos võimlaga, katlamaja, puukuur (amortiseerunud), tööriistakuur. Koolil on oma köök ja 70-kohaline söökla. Koolihoones asuvad ka Uusna Lasteaed „Tõruke“ kaks rühma ja Tänassilma haruraamatukogu. Koolil on 5,6 hektariline territoorium, mis on osaliselt piiratud heki ja aiaga. Kooli territooriumil on staadion, discgolfirada, õuesõppe paviljon, parkimisalad ning pidevalt täienev tegevusväljak väljõusaali ja muude liikumist soodustavate lahendustega.
5. Kooli arenev õpikeskkond, kvalifitseeritud personal ning mitmekülgne tugisüsteem tagavad nüüdisaegse õppekvaliteedi. Koolis valitseb sõbralik õhkkond, koolikiusamist esineb harva. Kool liitus KiVa (Kiusamisvaba kool) programmiga 2013. aastal pilootkoolina. 2019. aastal saavutas kool Aasta kiusuennetaja kooli tiitli.
6. Kooli õpilased osalevad aktiivselt nii koolisisestel kui ka koolidevahelistel võistlustel, konkurssidel, olümpiaadidel ja projektides. Tähistatakse rahvakalendri olulisi tähtpäevi ja korraldatakse ühisüritusi. Õpilaste soovidest lähtuvalt toimivad 15 mitmekülgse sisuga huviringi.
7. Õppetöö ja koolikeskkonna parendamiseks, õpilaste vaba aja sisustamiseks ning kogukonnaga koostöö tugevdamiseks on taotletud ja saadud vahendeid projektitoetustest, sh noorte omaalgatuslike ideede projektifondi Nopi Üles, Eesti Õpilasesinduste Liidu programmi Salliv Kool ning Euroopa Solidaarsuskorpuse vahenditest. Kool osaleb aktiivselt Keskkonna-investeeringute Keskuse toetatud keskkonnateadlikkuse projektides. Projektitöös on oluline õpilasesinduse, kohalike kultuuriasutuste ja kogukonnaliikmete koostöö.
8. Kolm korda aastas ilmub kooli ajaleht Kalmetu Sõna ning kord aastas antakse välja Viljandimaa koolinoori ühendava Viivi Luige nimelise luulepäeva loomingust valminud luulekogu.
9. Tallinna Ülikooli Haridusinnovatsiooni keskuse Õpilasuuringus 2020 tagasisidest nähtub, et meie kooli õpilastele meeldib koolis käia, õppida ja nad on koolikeskkonnas vähem stressis kui enamike teiste uuringus osalenud koolide õpilased.
10. Koolil on tugev side vilistlastega, paljud lapsevanemad (62), koostööpartnerid ja töötajad (7) on kooli vilistlased.

II. Visioon ja missioon

11. Visioon

Kalmetu Põhikool on kokkuhoidev ja hooliv kogukonnakool, kus õpilased omandavad võimetekohase hariduse, positiivse ellusuhtumise ning huvi elukestvaks õppimiseks.

12. Missioon

Kalmetu Põhikool loob igale õpilasele võimalused areneda individuaalsetest vajadustest lähtuvalt toetavas ja nüüdisaegses õpikeskkonnas.

III. Põhiväärtused

Põhiväärtused on seotud kooli logoga, mis kujutab nii viljakat õunapuud kui ka töökat kätt sümboliseerides alljärgnevat (<https://kalmetu.vil.ee/>):

13. **KOOSTÖÖ**, mille võimaldab positiivne ja kokkuhoidev meeskond, kuhu kuuluvad õpilased, koolipersonal, lapsevanemad, vilistlased ja kogukond, kes tunnevad huvi ja toetavad üksteise tegemisi. Probleemide korral keskendutakse lahendustele. Meeskonna eesmärk on kooli jätkusuutlikkuse tagamine ning kooli vaimsure edasi kandmine.
14. **TURVALINE VABADUS** tähendab kaitstust vaimses ja füüsilises mõttes. Ohutut, õpilase mitmekülgset arengut toetavat keskkonda, kus tajutakse nii oma õigusi, kohustusi kui ka vastutust, julgust katsetada, eksida ning uuesti proovida. Iga koolipere liige on oluline, märgatud, väärtustatud ja hoitud.
15. **RAHVUSLIKKUS** kui kodu, kodupaiga ja eestluse hoidmine ning väärtustamine. Kogukonna koolina edendatakse rahvuslikkust üheskoos kohalike kultuuriasutuste, vilistlaste ja paikkonna elanikega.

IV. Õpikäsitus

16. Kool lähtub arenguprotsessis õpilaste eripära arvestavast isiksusekeskse hariduskäsituse kontseptsioonist. Rakendatakse kaasava hariduse põhimõtteid, kus arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja vajadusi.
17. Olulisel kohal on väärtuskasvatus, mille eelduseks on koolipere, õpilase ja perekonna vastastikune usaldus ning koostöö, kus võtmeisikuks on õpetaja. Tunniväline aeg on oluline väärtuskasvatuse osa.
18. Õpilane on õppeprotsessis motiveeritud ja aktiivne osaleja, kes eesmärgistab ja hindab õppimist võimete kohaselt. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele teadmistele ning seoste loomisele. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
19. Õpetamine toimub läbi tervist edendava ja liikumist soodustava õpikeskkonna, mis võimaldab organiseerida õppetegevust õpilase arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete kaudu, kasutades võimalusel koostöise õppimise eeliseid. Õpetamisel lähtutakse põhimõttest, et kui õpilane ei saa õppida nagu õpetaja õpetab, siis tuleb õpetajal õppida õpetama nii nagu õpilane õpib.

V. Strateegilised eesmärgid

20. Kooli asukohast lähtuv tervist edendav mitmekesine õpikeskkond ja õpikäsitus.
21. Mitmekesine ja eluuskusi arendav, formaalset ja mitteformaalset haridust lõimiv õpe.
22. Ühtne, motiveeritud ja partnerlust väärtustav meeskond.

VI. Tegevuskava

Eesmärk/Tegevused	Selgitus	Tulemus	Tähtaeg						Vastutaja
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Eesmärk 1. Kooli asukohast lähtuv tervist edendav mitmekesine õpikeskkond ja õpikäsitus.									
1.1. Õppemetoodika mitmekesistamine ja elulisemaks muutmine.	Oluline on kohanemis- ja enesejuhtimisvõime, sotsiaalsete oskuste, kriitilise mõtlemise ja loovuse arendamine. Õppeainete lõimimine võimaldab luua seoseid reaalse eluga, suhestada õpitud õpitavaga. Õuesõppe suurendamine kasutades ära kooli looduslikku asukohta.	Õppetöös kasutatakse mitmekülgseid meetodeid ja õppevorme. Õuesõpe on igapäevane osa. Toimib ainetevaheline lõiming.	x	x	x	x	x	x	Õppealajuhataja
1.2. Õpilaste õpimotivatsiooni toetamine.	Õpimotivatsioon väheneb II ja III kooliastmes, õpitulemused ja koolikohustuse täitmine halvenevad.	Õpilastel on suurenenud õpimotivatsioon.	x	x	x	x	x	x	Direktor, õppealajuhataja
1.3. E-õppe päevade ja digivahendite tõhusam rakendamine.	Õpilaste enesejuhtimise, vastutustunde ja algatusvõime arendamine, koolitöö paindlikum korraldamine.	Paindlikumad õppimistingimused ja valmisolek iseseisvaks õppimiseks on suurenenud. Õpetajate ja õpilaste digipädevus on suurenenud.	x	x					Õppealajuhataja, infojuht- arvutiõpetaja
1.4. Tervisliku ja tasakaalustatud koolitoidu pakkumine.	Tervisliku ja tasakaalustatud toidu pakkumine ja värske puu- ja juurvilja pakkumise võimaluse suurendamine.	Koolitoit on tervislik ja vastab õpilaste ning vanemate ootustele. Liitunud on PRIA koolikava puu- ja köögivilja toetuse programmiga.		x					Majandusjuhataja
1.5. Staadioni korrastamine ja juurdepääsu rajamine.	Staadion on vananenud ja vajab uuendamist. Staadionile saab minna ainult üle muru.	Tervist edendavad ja kogukonna vajadusi arvestavad kaasaegsed sportimistingimused, mis	x			x	x		Direktor, majandusjuhataja

		võimaldavad ellu viia õppekava.							
1.6. Kooli õueala ja sisekeskkonna järjepidev arendamine ning täiendamine liikumisharjumuse ja tervisliku eluviisi kujundamiseks.	Koolimaja siseruume kui ka õueala arendatakse õpikeskkonna oluliste osadena, mis toetab õuesõppe ja tervislike eluviiside rakendamist. Õpilaste liikumisharjumuste kujundamine vajab atraktiivseid vahendeid ja meetodeid ning õpilaste kaasatus tingimuste loomiseks tõstab nende motivatsiooni harjumuste muutmiseks.	Tervist edendav ja liikumist soodustav koolikeskkond.	x	x	x	x	x	x	Majandusjuhataja, huvijuht
1.7. Võimla muutmine multifunktsionaalseks.	Kooli võimlas on puudulikud tingimused ürituste läbiviimiseks ja inventari hoiustamiseks. Võimlale auala funktsiooni lisamine, sh laevalgustuse renoveerimine, valgustustehnika, lavaeesriiete koos elektrilisel mehhanismil toimiva süsteemiga soetamine, inventari jaoks lisahoiuruumi rajamine.	Kooli võimla on multifunktsionaalne.	x	x	x	x	x		Direktor, majandusjuhataja
1.8. Õpilaste digipädevuse pidev arendamine ja lõimimine õppeainetesse.	Toetavate juhendmaterjalide koostamine. Digivahendid vajavad pidevat uuendamist, et vastaks kaasaja nõuetele ja võimaldaksid mitmekesist õppetööd.	Õpilaste digipädevus on paranenud.	x	x	x	x	x	x	Õppealajuhataja, infojuht- arvutiõpetaja
1.9. Digivahendite uuendamine, digiõpikute kasutusele võtmine.	Digivahendid vajavad pidevat uuendamist, et need oleksid kaasaja nõuetele vastavad ja võimaldaksid mitmekesist õppetööd. Digiõpikud võimaldava paindlikumat õppetööd.	Õpilaste koolikoti raskus vastab tervisekaitse nõuetele. Digivahendid on kaasaegsed ja mitmekesised, neid kasutatakse õppetöös.	x	x	x	x	x	x	Direktor, õppealajuhataja, infojuht-arvutiõpetaja

1.10. Õpetajate digipädevuse arendamine.	Õpetajate arendamine digipädevuse valdkonnas, pädevuste ühtlustamine. HITSA digipädevusmudelil põhinev eneseanalüüs.	Õpetajate digipädevus on tõhusam, kasutatakse erinevaid digivahendeid ja -keskkondi.	x	x	x	x	x	x	Õppealajuhataja, infojuht- arvutiõpetaja
Eesmärk 2. Mitmekesine ning eluuskusi arendav, formaalset ja mitteformaalset haridust lõimiv õpe.									
2.1. Õppekava uuendamine, õppesuundade üle vaatamine (loodus, ettevõtlikkus, osalemine projektides, sh vabaainete ja ringide ning e-õppe lõimimine õppekavasse).	Õppekava kaasajastamine ja formaalse ning mitteformaalse hariduse lõimimiseks vajaliku regulatsiooni sätestamine. Projektides osalevate õpilaste panuse arvestamine õppetöö osana. Õpilaste isiksuseomaduste arendamine ja eluks ettevalmistamine.	Õppekava on uuendatud. Õppetöös arvestatakse mitteformaalset õpikogemust.		x	x	x			Direktor, õppealajuhataja, klassijuhatajad
2.2. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt suurema tähelepanu pööramine andekatele.	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses näeb andekaid kui tuge vajavaid õpilasi. Tuge vajavate õpilaste puhul kehtib kaasava hariduse põhimõte.	Andekatele õpilastele on loodud täiendavad võimalused enesearenguks.	x	x	x	x	x	x	Õppealajuhataja, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija
2.3. Projektipõhise õppe laialdasem rakendamine, kaasates lapsevanemaid, piirkonna koole ja kogukonda.	Projektõppe arendab olulisi oskusi – kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamise oskus, loovus, suhtlemisoskus, uurimisoskus. Kaasamisega tõhustub koostöö ja tõuseb kooli maine.	Õppetöös rakendatakse laialdasemalt projektipõhist õpet. Toimuvad teemapäevad, nädalateemad.	x	x	x	x	x	x	Direktor, õppealajuhataja
2.4. Õpilasesinduse tegevuse arendamine ja jätkusuutlikkuse tagamine.	Õpilasesindus on koolidemokraatia väga tähtis osa ning õpilaste mitteformaalse õppe oluline komponent. Õpilaste innustamine ja suunamine erinevate koolielu toetavate projektide algatajatena ning osalejatena.	Toimiv õpilasesindus. Kooli igapäevaelu planeerimisse on kaasatud õpilased.	x	x	x	x	x	x	Huvijuht
2.5. Karjääriõppe võimaluste avardamine koostöös lapsevanemate, kogukonna ja ettevõtjatega.	Õpilastel on oluline teada oma võimeid, eeldusi ja võimalusi, et seada sihte edasiõppeks ja tööeluks.	Laialdasemad karjääriõppe võimalused, kuhu panustavad lapsevanemad ja kogukond.	x	x	x	x	x	x	Karjäärikoordinaator
2.6. Võimaluste leidmine huvitegevuse ruumi (õpilaste	Õpilasesinduse roll on olla aktiivne, koolielu korraldamisel otsustusprotsessi kaasatud. Lähtuvalt	Huvitegevuseks ja õpilasesindusele on loodud vajadustele vastav ruum.	x	x					Direktor, majandusjuhataja

oma ruumi) suurendamiseks ja sisustamiseks.	tagasisidest vajavad noored omaalgatuseks ja koosolemiseks suuremat ruumi (praegune ruum on 14,4 m ²), kus saavad vajadusel vaba aega veeta ning huvijuhi eestvedamisel tunnivälisist tegevust korraldada.									
2.7. Erinevate huviringide võimaldamine lähtuvalt õpilaste soovidest.	Perioodiline õpilaste huvialaste soovide kaardistamine. Õpilaste huviharidusalaste võimaluste ja valikute pakkumine.	Õpilastel on võimalus osaleda meelepärasest huviringis.	x	x	x	x	x	x		Direktor, huvijuht
Eesmärk 3. Ühtne motiveeritud partnerlust väärtustav meeskond.										
3.1. Kvalifitseeritud ja püsiv personal.	Õpetajate keskmine vanus läheneb viiekümnele aastale ja 62% õpetajatest on üle 50 aasta vanused ja 44% on üle 60 aasta vanused (sellest tingituna võib arengukava perioodil tekkida vajadus leida eesti keele, vene keele, inglise keele, bioloogia, keemia, käsitöö, tööõpetuse õpetajat).	Koolis töötab kvalifitseeritud ja pädev personal.	x	x	x	x	x	x		Direktor, õppealajuhataja
3.2. Personali koolitusplaani koostamine.	Koolitusvajaduse analüüsimine ja sellest tuleneva koolitusplaani koostamine.	Välja on töötatud koolitusplaani, mida rakendatakse.	x	x						Direktor, õppealajuhataja
3.3. Koolidevahelise koostöö arendamine.	Ühisürituste ja kogemuste vahetamise korraldamine piirkonna koolidega (sport, ettevõtlikkus, KiVa, õpilasesindus, õpilasesindus).	Toimuvad ühisüritused ja kogemuste vahetamine.	x	x	x	x	x	x		Direktor, huvijuht, KiVa meeskond
3.4. Motivatsioonisüsteemi loomine kooli personalile (sh vaimset ja füüsilist tervist toetavad tegevused).	Töötajate motivatsiooni toetamiseks süsteemi loomine ja tervise edendamise kulude hüvitamise korra välja töötamine.	Loodud on motivatsioonisüsteem. Töötajate tulemusi märgatakse ja tunnustatakse. Motiveeritumad töötajad.		x	x					Direktor
3.5. Meeskonnakoolituste korraldamine.	Meeskonnatunde ja ühiste väärtuste kujundamine.	Toimuvad regulaarsed meeskonnakoolitused.	x	x	x	x	x	x		Direktor
3.6. Kolleegitoe tõhusam rakendamine.	Vastastikused tundide külastused ja analüüsimised, koostöökoosolekute läbiviimine kogemuste jagamiseks.	Toimiv kolleegitugi, tunnikülastused, koosolekud.	x	x	x	x	x	x		Õppealajuhataja

3.7. Kooli kommunikatsiooniplaani koostamine.	Kooli tutvustamine ja reklaamimine maine tõstmiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.	Koostatud on kommunikatsiooniplaan.	x	x					Direktor, huvijuht, infojuht-arvutiõpetaja
3.8. Kooli hoolekogu aktiivsem kaasamine.	Hoolekogu on aktiivselt kaasatud koolielu kujundamisse.	Aktiivne ja kaasatud hoolekogu.	x	x	x	x	x	x	Direktor
3.9. Lapsevanemate tõhusam kaasamine.	Lapsevanemaid informeeritakse varakult kooli üritustest ja ettevõtmistest ning tutvustatakse kooli põhimõtteid.	Teadlikud, informeeritud ja osalevad lapsevanemad.	x	x	x	x	x	x	Direktor, klassijuhatajad
3.10. Kooli vilistlaste kokkutuleku korraldamine.	Vilistlaste kokkutulekud on toimunud siiani regulaarselt iga viie aasta järel, 2020 aasta kokkutulek lükkus edasi.	Toimiv koostöö vilistastega, kooli juubelite väärikas tähistamine.	x				x		Direktor, huvijuht

VII. Arengukava elluviimine ja uuendamine

23. Arengukava elluviimist koordineerib ja elluviimise eest vastutab kooli direktor.
24. Arengukava elluviimisele on kaasatud koolitöötajad, õpilased, lapsevanemad, koolipidaja ning huvigrupid ja koostööpartnerid.
25. Arengukava vaadatakse üle igal aastal ning vajadusel täiendatakse.
26. Arengukava muutmine toimub Viljandi Vallavolikogu poolt kehtestatud korras.

Kooskõlastused

Arvamuse on andnud:

Õppenõukogu, 08.01.2021 koosoleku protokoll nr 74.

Hoolekogu, 11.01.2021 koosoleku protokoll.

Õpilasesindus, 11.01. 2021 koosoleku protokoll.